

Posudek oponenta bakalářské práce

Lucia Moyano: Svatojiřský poklad ve středověku

Lucia Moyano si předsevzala nelehký úkol pro svoji bakalářskou práci, totiž věnovat se středověkým předmětům, které patřily do chrámového pokladu kláštera sv. Jiří. Tento chrámový poklad patřil k nejvýznamnějším v zemi, což odpovídalo významu klášterní komunity ve středověku. Bohužel po zrušení kláštera Josefem II. byl rozprodán, naštěstí několik relikviářů zakoupila svatovítská kapitula.

Předložená bakalářská práce je přehledně strukturována. Za stručným úvodem postrádám v bakalářské práci obvyklý kritický přehled literatury. Následuje kapitola zaměřená na fenomén chrámových pokladů v benediktinských kláštorech. Zde dle mého názoru měla autorka uvést některé konkrétní příklady, jako je například dodnes dochované tresorium nad sakristií v benediktýnském klášteře v Broumově. Přestože se autorka věnuje klášterům benediktýnským, tak mohla alespoň stručně zmínit inventář cisterciáckého kláštera v Oseku či chrámový poklad v Mariensternu. V další kapitole pak představila předměty, které jsou obvyklou součástí chrámových pokladů, počínaje tzv. vasa sacra, předměty přímo spojené s liturgií eucharistie, které byly svěceny. V případě patén je třeba připomenout, že některé byly bohatě zdobené typologickými předobrazy mešní oběti (např. tzv. paténa z Trzemeszna, 12. stol.). U pyxidy mohla autorka práce uvést alternativní pojmenování „kustodie“. Až na drobnou zmínku autorka opominula podrobněji se zmínit o monstrancích, které patřily ve středověku k nejdražším liturgickým předmětům. V práci dále následuje výčet předmětů řazených mezi non vasa sacra. Zejména podrobně jsou zmíněny relikviáře a jejich typologie. Zde mohla L. Moyano citovat práci Antona Legnera *Reliquien in Kunst und Kult...* (Darmstadt 1995). Stejně jako v oddílu věnovaném přenosným oltářům postrádám odkaz na klasickou práci Josepha Brauna *Das christliche Altargerät...*, kterého ovšem autorka cituje v případě liturgických textilií. Součástí pokladů bývaly i liturgické knihy a textilie, což autorka práce neopominula.

Nejpřínosnější z odborného hlediska je druhá část práce, věnovaná chrámovému pokladu u sv. Jiří. Zatímco výběr literatury v první části práce je značně selektivní, v druhé části autorka uvádí vše podstatné, co bylo o svatojiřském pokladu napsáno. Podrobně sleduje zmínky o inventářích a předmětech v pokladu zařazených. Na základě literatury také naznačuje možné místo uložení pokladu, a to v kapli s náhrobkem sv. Ludmily. Zvláštní pozornost autorka práce věnovala sv. Ludmile a relikviím s ní spojených. Zde ovšem postrádám odkazy na nejnovější literaturu o sv. Ludmile, vydanou k výročí úmrtí světice v roce 2021 (Ludmila, kněžna a světice; Svatá Ludmila. Žena na rozhraní věků). Součástí druhé části práce je kapitola Svatojiřský poklad a paraliturgické hry v bazilice sv. Jiří. O paraliturgických hrách v klášteře sv. Jiří se zmiňuje již Karel Stejskal v monografii o Pasionálu abatyně Kunhuty a také Klára Benešová v knize *King John of Luxemburg (1296-1346) and the art of his era...*

Práci uzavírá podrobný katalog předmětů, které se ze svatojiřského pokladu zachovaly. Zde autorka prokázala dobrou znalost literatury, uměleckohistorického popisu a ikonografie.

Relikviář betlémských dětí, o němž L. Moyano píše, že jí není známo, kde je relikviář uložen, je v současné době vystaven jako součást svatovítského pokladu na výstavě v Drážďanech.

V závěru práce Lucia Moyano syntetizovala své poznatky.

Předložená bakalářská práce splňuje nároky kladené na tento typ kvalifikační práce. Jak jsem již uvedl, autorka v práci prokázala dobrou schopnost uměleckohistorického popisu, analýzy a ikonografie. Práci proto doporučuji k obhájení. Vzhledem k tomu, že úvodu práce postrádám kritický přehled literatury a také vzhledem k tomu, že v práci chybí citace některých důležitých publikací, navrhuji známku velmi dobře.

V Praze, dne 1. 9. 2024

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, PhD., DSc